

NESÚHLAS A OSPRAVEDLNIENIE

V dňoch 19.11.2007 a 20.11.2007 sa konala vo Vrátnej doline v hoteli Boboty konferencia Aktuálne otázky ochrany prírody v územiach NATURA 2000. Na pozvánke pre účastníkov bolo uvedené, že konferencia je financovaná z prostriedkov štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci projektu „Propagácia NATURA 2007“. Prihláška na konferenciu neumožňovala prihlásiť referát či poster, maximálne tak ubytovanie, stravu a spoločenský večer, v programe neboli uvedené mená prednášajúcich. Sekcia o chránených druhoch NATURA 2000 bola v programe zredukovaná na medveďa a kormorána, sekcia ľudské aktivity v územiach NATURA 2000 na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a cestovný ruch. Na stretnutí bola v programe deklarovaná snaha o spoluprácu s neštátnymi subjektami národného významu ako Slovenský poľovnícky zväz, Slovenská skialpinistická asociácia, Asociácia horských sídiel SR, Euromontana, Slovenský rybársky zväz, Slovenský olympijský výbor, ZMOS, Slovenský horolezecký spolok, Slovenský klub turistov. Pri tomto zozname neprekvapilo, že tam chýbali mimovládne ochrannárske organizácie, ale organizátori nenašli miesto na pozvánke ani pre základných neštátnych nositeľov tradícií vedy v každej demokratickej krajine, akými sú **vedecké spoločnosti**. Slovenská zoológická spoločnosť pri SAV, Slovenská ekologická spoločnosť pri SAV, Slovenská ornitologická spoločnosť a iné bohužiaľ vedúcim pracovníkom MŽP SR pri téme NATURA 2000 akosi zišli z mysle. Málo tam bolo aj radových pracovníkov ochrany prírody – hlavne zoológovia a botanici takmer žiadni.

Pri návšteve stretnutia bolo zrejmé, že formálne nejde o konferenciu. Konferencia je slobodné stretnutie ľudí, ktorí vecne referujú na tému. Až na výnimky, stretnutie bolo účelovo organizované zoskupenie prednášajúcich z rôznych záujmových skupín s cieľom redukovať a deštruovať NATURu 2000 v SR za peniaze EŠF na jej propagáciu. Stretnutie malo vyvolať zdanie konferencie, ktorej závermi sa má argumentovať na európskej pôde v Bruseli. Ani mlčiaci, ani diskutujúci účastníci, len prednášajúci, boli večer vyzvaní k formulovaniu záverov zo stretnutia.

Keďže v záveroch z konferencie autori textu bližšie nešpecifikujú účastníkov a pri dikcii záverov sa odvolávajú len na „účastníkov konferencie“, ako pozvaný účastník konferencie s formulovanými závermi **nesúhlasím**.

Závery súvisiace s vymenovanými druhmi fauny vôbec nereflektujú súčasné pôvodné vedecké práce a poznanie o týchto druhoch. Dojmy bez dát sa zamieňajú za pojmy. „Suverenita“ v jednoduchosti formulácií posielala Slovensko v oblasti zoológie do 19. a začiatku 20. storočia.

Veľkú časť záverov súvisiacu s cestovným ruchom a lesníctvom je možné mnohými vedeckými štúdiami vyvrátiť. Štúdiami s údajmi v časopriestore a nie narýchlo spracovanými kompilátmi, na ktorých bohužiaľ v súčasnosti stavia vedenie MŽP SR.

Nie je možné „skryť“ povinnú lesnícku legislatívu do konceptu NATURA 2000. Treba si uvedomiť, že nielen NATURA 2000 je prekážkou predstáv lesníkov na Slovensku o hospodárení v lesoch, ale aj naopak, lokálna lesnícka legislatíva je prekážkou NATURE 2000. NATURA 2000 je širší európsky zámer na uchovanie prírody pre všetkých občanov Európy. Lesnícka prax na viacerých miestach Európy (najbližšie v poľských Tatrách) dokazuje, že možno udržiavať aj smrekový les v súlade so zásadami NATURY 2000. Konflikt lesníctva s NATURou 2000 nie je konfliktom o les, je konfliktom o mzdy a obchod súvisiaci s ťažbou dreva.

Ochrana prírody v SR stále prežíva v štruktúre spred roka 1989. Aj závery z tejto konferencie dokazujú, že v súčasnom stave, v dobe, keď privátny sektor dravo naháňa svoj kapitál, ochrana prírody nie je schopná uhájiť naše prírodné dedičstvo v stredoeurópskom priestore. Pre všetkých občanov SR. Závery, ktoré sú len jemným vrcholom ľadovca predstáv

zainteresovaných, sú jasným dôkazom, že slovenská príroda zažije v najbližších rokoch asi najväčšiu deštrukciu od druhej svetovej vojny.

Ako člen zoologickej i ekologickej obce Slovenska, nemôžem nevidieť iróniu i satiru v našej i zahraničnej (napr. českej) tlači k vyjadreniam vrcholných predstaviteľov MŽP SR k uvedeným otázkam. Nech nám pred našimi vedeckými kolegami doma i vonku slúži na **ospravedlnenie**, že príslušné ministerstvá a vlastne ani vláda takmer vôbec nekomunikujú k uvedenej problematike s inými botanickými, zoologickými a biologickými pracoviskami SAV a univerzít mimo Národného lesníckeho centra a TU vo Zvolene.

Záverečné zvolanie v záveroch „Chráňme prírodu pre človeka a nie pred človekom!“ reflektuje myšlienkové pochody jej tvorcov, ktorými sú aj najvyšší predstavitelia MŽP SR. Snáď by sme niekedy mohli vypočuť aspoň hlásky našich malých detí. Sediace pri obrazkách a sledujúce filmy o divočine, aj oni už vedia, že chrániť prírodu pre človeka znamená ju chrániť pred ním samotným.

Doc. RNDr. Marián Janiga, CSc.
Výskumný ústav vysokohorskej
biológie Žilinskej univerzity